

W związku ze zbliżającymi się **wyborami do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do senatu Rzeczypospolitej Polskiej** zarządzonymi na dzień 15 października 2023 r., informujemy o obowiązujących przepisach prawa i procedurach postępowania w zakresie umieszczania plakatów wyborczych w pasach drogowych dróg gminnych.

Prezydent Miasta Stargard wydał dnia 09 sierpnia 2023 r. Zarządzenie Nr 241/2023 w sprawie wyznaczenia miejsc przeznaczonych na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów komitetów wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 roku, na podstawie którego można na słupach oświetlenia ulicznego zlokalizowanych w gminnych pasach drogowych – wskazanych w zarządzeniu umieszczać plakaty wyborcze bez konieczności uzyskania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

Link do zarządzenia: <http://bipstargard.pl/21145/dokument/55223>

Zasady umieszczania plakatów wyborczych na pozostałych elementach/obszarach pasów drogowych podlegają regulacjom ustawy o drogach publicznych i wymagają zezwolenia zarządcy drogi wydanego w formie decyzji administracyjnej.

Przepisy

Zgodnie z aktualną linią orzecznictwa sądów administracyjnych, plakaty wyborcze spełniające cechy materiału wyborczego, o którym mowa w art. 109 § 1 i 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277, 2054 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) stanowią reklamy w rozumieniu art. 4 pkt 23) ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645, 760 i 1193), a zatem ich umieszczenie w pasie drogowym podlega dyspozycjom art. 40 ust. 1 w związku z ust. 2 pkt 3 oraz art. 40 ust. 3 ustawy o drogach publicznych.

Powyższą wykładnię przepisów dotyczących umieszczania reklam wyborczych w pasie drogowym potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyrokach z dnia 21 lipca 2017 r. sygn. akt II GSK 2937/15 i z dnia 21 października 2016 r. sygn. akt II GSK 2321/14 oraz wyroki wojewódzkich sądów administracyjnych m. in. Wyrok WSA w Szczecinie z dnia 29 sierpnia 2013 r. sygn. akt II SA/Sz 1227/12 czy wyrok WSA w Szczecinie z dnia 02 marca 2017 r. sygn. II SA/Sz 42/17.

Reklama

Pojęcie reklamy zdefiniowano w art. 4 pkt 23 w/w ustawy o drogach publicznych, który brzmi, cyt.: „reklama - umieszczone w polu widzenia użytkownika drogi tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 977), a także każdy inny nośnik informacji wizualnej, wraz z jej elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami, niebędący znakiem drogowym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047 ze zm.), ustawionym przez gminę znakiem informującym o obiektach zlokalizowanych przy drodze, w tym obiektach użyteczności publicznej, znakiem informującym o formie ochrony zabytków lub tablicą informacyjną o nazwie formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 115 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336)”.

Natomiast zgodnie z art. 109 ustawy - Kodeks wyborczy, materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utwalony przekaz informacji mający

związek z zarządzonymi wyborami (§ 1). Materiały wyborcze powinny zawierać wyraźne oznaczenie komitetu wyborczego, od którego pochodzą (§ 2) oraz podlegają ochronie prawnej (§ 3). Przepis art. 110 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego stanowi zaś, iż cyt.: „Na ścianach budynków, przystankach komunikacji publicznej, tablicach i słupach ogłoszeniowych, ogrodzeniach, latarniach, urządzeniach energetycznych i telekomunikacyjnych i innych można umieszczać plakaty i hasła wyborcze wyłącznie po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy nieruchomości, obiektu albo urządzenia”.

Plakat wyborczy, podobnie jak handlowy czy usługowy plakat reklamowy, nie jest użytecznie związany z ruchem drogowym i nie należy do infrastruktury drogowej, a zatem jego umieszczenie w pasie drogowym zależy od zgody zarządcy drogi.

Tym samym uregulowaniom podlegają wszelkiego typu przyczepki reklamowe komitetów wyborczych, pylony i innego typu nośniki informacji wizualnej.

W związku powyższym, umieszczenie w pasie drogowym tego typu reklam wymaga wcześniejszego uzyskania zezwolenia zarządcy drogi na zajęcie pasa drogowego wydanego na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych w drodze decyzji administracyjnej, w którym zostanie naliczona stosowna opłata za zajęcie pasa drogowego. W odniesieniu do dróg gminnych, których zarządcą jest Prezydent Miasta Stargard, stawki opłat za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia reklam określa uchwała Nr XI/138/2019 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na cele nie związane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2019 r., poz. 6128 ze zmianami). Zgodnie z § 4 pkt 3 w/w uchwały stawka wynosi 1,50 zł za każdy dzień zajęcia 1 m² powierzchni reklamy.

Wniosek o zezwolenie na umieszczenie reklam wraz z planem sytuacyjnym należy złożyć w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Stargardzie. Wzór wniosku o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia reklamy dostępny jest na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

Równocześnie informujemy, iż reklamy nie mogą być umieszczane: w obrębie oddziaływania skrzyżowania, na znakach drogowych, wiaduktach kolejowych w obrębie pasa drogowego, jak również w pasie drogowym poza obszarem zabudowanym, z wyłączeniem parkingów i miejsc obsługi podróżnych.

W przypadku stwierdzenia zajęcia pasa drogowego bez zezwolenia poprzez umieszczenie plakatu wyborczego, zarządca drogi wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną na podstawie art. 40 ust. 12 pkt 1 w/w ustawy o drogach publicznych, stanowiącą dziesięciokrotność opłaty ustalonej jak przy wydawaniu zezwolenia.

Ponadto podkreślić należy, że na podstawie art. 110 § 5 Kodeksu wyborczego, cyt.: „Policja lub straż gminna jest obowiązana usuwać na koszt komitetów wyborczych plakaty i hasła wyborcze, których sposób umieszczenia może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo bezpieczeństwu mienia bądź bezpieczeństwu w ruchu drogowym”.

W związku z powyższym informujemy, że w sytuacji uznania przez zarządcę drogi gminnej, iż dany plakat wyborczy, umieszczony w pasie drogowym lub w jego sąsiedztwie, zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, o fakcie tym niezwłocznie będą powiadamiane odpowiednie służby.